

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Розкривається сутність і структура професійної культури майбутніх викладачів музичного мистецтва, яка містить професійні компетенції, без яких майбутній фахівець не спроможний досягти творчої самореалізації в діяльності, та професійно значущі особистісні якості, що виявляють ступінь готовності фахівця до професійної діяльності. Аналізується процес формування професійної культури викладача в єдності взаємодіючих структурних і функціональних компонентів. Акцентується увага на таких професійних якостях, як здатність до творчого самовираження, здатність до практично-результативної спрямованості, саморозвитку й самореалізації майбутніх фахівців у професійній діяльності. Комплекс моральних та естетичних особистісних якостей стане фундаментом для формування високого рівня самоорганізації професійної діяльності. У свою чергу ця діяльність буде ефективною й результативною, якщо суб'єкт цього процесу буде професіоналом своєї справи, який володіє загальною культурою та професійними знаннями з основних напрямів педагогічної практики (теорія та методика викладання, вікова психологія, вікова фізіологія, основи етики й естетики, основи філософії та соціології).

Професійна культура особистості викладача музичного мистецтва поєднує в собі функції педагога та музиканта. Передаючи надбання як педагогічної, так і мистецької культури суспільства, він є носієм високої художньої культури, творцем музичного мистецтва, тому автор звертає увагу на значущість оволодіння художньо-інтерпретаційними компетенціями, що спрямовані на розвиток внутрішнього світу учня, його здатності до адекватного сприйняття, інтерпретації та творення, глибокого розкриття й розуміння художньо-образного змісту музичного твору, до створення неповторної атмосфери художньо-творчого спілкування, унаслідок чого вдосконалюються особистісні якості, формується духовний світ особистості. Розкриваються поняття «педагогічна майстерність» і «педагогічна компетентність».

Ключові слова: культура, професійна культура, педагогічна майстерність, педагогічна компетентність, викладач музичного мистецтва.

Одним з основних завдань модернізації системи вищої освіти, окреслених у законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, є інтеграція в європейський і соціокультурний простір. Це вимагає якісної підготовки майбутніх фахівців із високим рівнем сформованості професійної культури, здатних до творчого самовираження, практично-результативної спрямованості, глибокого оволодіння та засвоєння культурного досвіду як трансляції цілісної картини світу, саморозвитку й самореалізації в життєдіяльності.

Ця проблема значно актуалізується у процесі підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва, професійна діяльність якого спрямована на розвиток внутрішнього світу учня, його здатності до адекватного сприйняття, інтерпретації та творення, глибокого розкриття й розуміння художньо-образного змісту музичного твору, до створення неповторної атмосфери художньо-творчого спілкування, унаслідок чого вдосконалюються особистісні якості, формується духовний світ особистості.

Мета статті – розглянути сутність і структуру професійної культури майбутніх викладачів музичного мистецтва.

Феномен професійної культури досліджувався в різних галузях науки: у філософії (В. Біблер, М. Каган та інші вчені), у психології (Л. Виготський та інші науковці), у педагогіці (С. Гончаренко, І. Зязюн та інші автори). Вивченню професійної культури майбутніх фахівців різних професій присвячені наукові праці В. Андрущенко, Г. Балла, І. Бега, В. Кременя, Н. Ничкало, В. Радула, В. Рибалки, О. Семенов, С. Сисоєвої, Л. Хомич та інших учених.

Актуальні питання формування професійної культури майбутніх фахівців мистецтва порушуються в наукових працях Й. Кевішаса, А. Козир, О. Олексюк, В. Орлова, О. Отич, Г. Падалки, Л. Паньків, А. Растригіної, О. Ростовського, О. Рудницької, Т. Стратан-Артишкової, Я. Хацінського, В. Черкасова, О. Щолокової та інших авторів. Науковці підкреслюють, що сучасна концепція підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва передбачає насамперед створення умов для формування його культури, яка ґрунтується на високому рівні загального й професійного становлення особистості (О. Рудницька).

Як стверджують О. Олексюк та Т. Стратан-Артишкова, педагогічні заклади вищої освіти повинні випускати не просто «предметників», фахівців вузької спеціалізації, а по-справжньому інтелігентних людей із гуманітарним світоглядом, освічених, кваліфікованих викладачів музичного мистецтва, які здатні виконувати почесну роль носія музичної культури, самоутверджуватися та самореалізовуватися в професійній діяльності й життєтворчості.

Поняття професійної культури в науковий обіг упроваджено Й. Ісаєвим, який визначив його як спосіб творчої самореалізації особистості викладача в різноманітних видах педагогічної діяльності та спілкування, спрямованих на освоєння, передачу й створення педагогічних цінностей і технологій [7, с. 34]; як системне утворення, що об'єднує структурно-функціональні компоненти, має власну цілісну організацію, вибірково

взаємодіє з навколишнім середовищем і володіє цілісно-інтегративними властивостями [7, с. 34]. Ми згодні з думкою вченого, який розглядає формування професійної культури в єдності взаємодіючих структурних і функціональних компонентів. Це явище є системним утворенням, яке поєднує в собі низку структурно-функціональних компонентів, що мають власну організацію, вибірково взаємодіють із довкіллям, володіють інтегративними властивостями цілого [5].

У структурі професійної культури В. Орлов виокремлює такі компоненти, як соціальний, професійний та морально-мотиваційний. Соціальний компонент професійної культури містить комунікативні вміння. Професійний компонент характеризується компетентністю, високим рівнем організації праці. Морально-мотиваційний компонент знаходить своє вираження у ставленні до професійної діяльності, сумлінності, потребі в самовдосконаленні [12].

Визначаючи рівні розвитку професійної культури, І. Сабатовська стверджує, що на початковому (інформаційному) рівні професійні нахили індивіда перебувають ще на стадії становлення, проте поступово набувають відповідних знань і вмінь; особистість здатна у своїй професійній діяльності досягти позитивних результатів. Вищий рівень розвитку професійної культури особистості, як зазначає дослідниця, характеризується такими професійними особистісними якостями, як творче мислення, використання ефективних підходів під час вирішення завдань проблемного характеру [15].

У структурі професійної культури дослідники виокремлюють здібності, бажання, уміння, навички, переконання, моральні та вольові якості фахівця, акцентуючи увагу на духовному та діяльнісно-поведінковому компонентах.

Є понад 500 визначень поняття «культура». У словникових джерелах культура (лат. *cultura*) визначається як обробка, вирощування; виховання, освіта; шанування; сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством упродовж його розвитку; освіченість, вихованість; рівень, ступінь досконалості будь-якої господарської галузі або розумової діяльності.

Упродовж тривалого суспільно-історичного періоду знання про культуру накопичувалося, трансформувалося, вживалося спочатку в значенні «вирощування» чогось та використовувалося щодо природних процесів. Надалі це тлумачення поширилося на різні сфери суспільної діяльності.

Кожна культурно-історична епоха характеризується відповідним типом культури. Так само характеризується кожна сфера життя й діяльності людини. Розвиток культури та її історія – це поступовий, закономірний, цілісний процес, у якому виокремлюються основне середовище (повсякденна культура) та професійне, діяльнісне середовище. У цих середовищах людина опановує різні види діяльності, зокрема професійну, суспільні цінності, норми моралі, культуру поведінки й спілкування, звичаї тощо. Отже, культура пов'язана з діяльністю та визначається як спосіб діяльності в оволодінні суб'єктом матеріальними, соціальними й духовними цінностями.

Поняття «культура» містить три інтегровані, взаємопов'язані, взаємозумовлені та взаємодіючі основні блоки – матеріальну, суспільну й духовну. Так, матеріальна культура передбачає взаємини людини й навколишнього середовища, її потреби щодо забезпечення існування, діяльності та творчості, а також тісно пов'язується із соціальною культурою, культурою спілкування, ставленням до іншої особистості, тобто культурою міжособистісної та статусної комунікації. Соціальна культура не існує без духовної культури, внутрішньої, яка містить суб'єктивні аспекти життя, ідеї, установки, цінності, способи поведінки.

Поняття «культура» містить ціннісно-особистісний компонент, тобто тісно пов'язана з поняттям «духовність». Терміни «духовність», «духовна культура особистості» та їх сутнісні характеристики визначають у своїх наукових працях І. Бех, С. Гончаренко, С. Кримський, Р. Охрімчук, С. Пролєс та інші вчені.

Якщо звернутися до професійної культури особистості викладача музичного мистецтва, то можна помітити, що вона поєднує в собі функції педагога та музиканта, передаючи надбання як педагогічної, так і мистецької культури суспільства. Тому зупинимося на структурних характеристиках безпосередньо культури викладача музичних дисциплін, який, на думку Д. Кабалевського, є носієм високої художньої культури, творцем музичного мистецтва.

Щоб визначити критерії формування професійної культури викладача музичного мистецтва, необхідно спрямувати погляд на важливі ознаки, які підтвердять рівень її сформованості. Можна розробити критерії для визначення рівня професійної культури викладача та застосувати їх для аналізу діяльності. Рівень можна визначити як фактор сформованості професійної культури. Між рівнями немає чітких меж, проте є зв'язок і поступовий перехід. Відповідно до цього виникає необхідність визначення найбільш прозорих та оптимальних критеріїв.

Якість професійної діяльності викладача характеризують такі критерії: професійна орієнтація, професійне самоутвердження, професійні знання, професійна майстерність, педагогічний талант, педагогічна техніка, соціальні почуття тощо. Відповідно, вони визначають рівень професіоналізму, професійної культури викладача.

У структурі професійної культури майбутнього викладача мистецтва ми виділяємо два фактори: перший характеризує ступінь його готовності до педагогічної діяльності (педагогічні здібності, професійна зацікавленість, теоретичні знання, навички й уміння), а другий вказує на рівень сформованості свідомості викладача, його моральні та естетичні засади педагогічної діяльності.

Структурні характеристики професійно-педагогічної культури спираються на структуру педагогічної діяльності як динамічного утворення, у якому відомий педагог І. Зязюн виокремлює систему компонентів формування професійно-педагогічної культури студентів, зокрема пізнавальний, мотиваційно-емоційний, діяльнісний і регулятивний компоненти [6].

Професійна культура вчителя складається із загальної культури, педагогічної культури, філософської культури, естетичної культури та з інших компонентів. Відповідно, професійну культуру вчителя можна визначити як поєднання загальної культури та професійних знань з основних напрямів педагогічної практики (теорія та методика викладання, вікова психологія, вікова фізіологія, основи етики й естетики, основи філософії та соціології).

Комплекс моральних та естетичних особистісних якостей стане фундаментом для формування високого рівня самоорганізації професійної діяльності. У свою чергу професійна діяльність буде ефективною й результативною, якщо суб'єкт цього процесу буде професіоналом своєї справи. Професіонал – це той, хто зробив яке-небудь заняття предметом своєї постійної діяльності, своєю професією; гарний фахівець, знавець своєї справи [1, с. 449].

Загальна професійна культура визначається як професійна якість суб'єкта праці, що передбачає оволодіння фахівцем досягненнями науково-технічного й соціального прогресу; як особистісний аспект культури праці, основними компонентами якого є кваліфікація та професійний досвід фахівця. Отже, структура професійної культури містить професійні компетенції, без яких майбутній фахівець не спроможний досягти творчої самореалізації в діяльності, та професійно значущі особистісні якості, що виявляють ступінь готовності фахівця до професійної діяльності.

Варто зазначити, що поняття «професійна культура викладача» взаємопов'язане з поняттями «педагогічна майстерність», «педагогічна компетентність», «педагогічна творчість», «педагогічний професіоналізм» викладача музичного мистецтва, які виражають якісний рівень і досконалість педагогічної праці викладача-музиканта.

Поняття «педагогічна майстерність» охоплює особистісну культуру, знання, досвід, всебічну теоретичну підготовку, можливість удосконалення прийомів навчання й виховання, володіння педагогічною технологією та сучасним досвідом. Водночас це вид діяльності, який торкається переважно внутрішньої сфери – бажання стати майстром педагогічної справи, утвердження себе як фахівця [9].

Науковець О. Гура запропонував модель професійної компетентності педагога, до якої входять суб'єктивні характеристики (діялісно-рольові характеристики: знання, уміння, навички) та психологічні характеристики, які є протипоказаннями (суб'єктно-діялісні характеристики: професійні якості) [4].

У словникових джерелах термін «компетентний» характеризується як «той, який має достатні знання в будь-якій галузі; який добре обізнаний, тямущий; який ґрунтується на знанні, кваліфікований» [11, с. 305]. Поняття «компетентність» дослідники пов'язують із компетенцією. Так, В. Радул зазначає, що термін «компетентність» наближений до поняття «компетенція», однак вони зовсім не автентичні, тому що під компетенцією розуміють насамперед сукупність повноважень, якими мають володіти певні особи відповідно до законів, інших нормативних актів, положень, інструкцій, статутів [14], а також знання, досвід у тій чи іншій справі [2, с. 34].

І. Зязюн та Г. Сухобська пов'язують термін «компетентність» із поняттями «майстерність», «професіоналізм» [13], кожне з яких характеризується певним індивідуально-характерним змістовим аспектом підготовки вчителя до професійно-педагогічної діяльності, розширює та поглиблює уявлення про складність і різнобічність професійно значущих характеристик майбутнього фахівця.

Привертає увагу надане Н. Гузій визначення поняття «професійна культура», у змісті якого підкреслюється значущість творчого складника в професійній діяльності педагога – педагогічної творчості, яка характеризується прагненням майбутнього фахівця до творчої трансформації навколишнього середовища, готовністю до подальшого професійного прогресу, здатністю нестандартно й креативно мислити.

Н. Гузій наводить три основні підходи до визначення поняття «професійна культура»: діяльнісний, особистісний, аксіологічний. Діяльнісний підхід визначає культуру як передумову, мету, спосіб, інструмент педагогічної праці; особистісний – як концентроване вираження особистості педагога; аксіологічний – як систему цінностей – регуляторів педагогічної праці [3].

Висновки. Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дає змогу стверджувати, що професійна культура майбутнього викладача музичного мистецтва – це складне системно-інтегративне утворення, яке містить комплекс професійно значущих особистісних якостей, спрямованих на професійно-педагогічну діяльність майбутнього фахівця.

У структурі професійної культури майбутнього викладача мистецтв ми виокремлюємо такі компоненти:

– ціннісно-мотиваційний, який характеризує ступінь готовності викладача до професійної діяльності (педагогічні здібності, професійна зацікавленість, теоретичні знання, навички й уміння);

– творчо-діяльнісний, що характеризує ступінь володіння педагогічною технологією та сучасним досвідом, знаннями, всебічною теоретичною підготовкою, рівнем організації праці, комунікативними вміннями, особистісно значущими професійними якостями, творчим мисленням, а також здатністю творчо й ефективно використовувати інноваційні підходи під час вирішення завдань;

– рефлексивно-оцінний, який дає можливість оцінити результати педагогічної діяльності майбутнього викладача мистецтв, виявити перспективи подальшого розвитку та напрями вдосконалення його творчих можливостей.

Таким чином, професійна культура – це складне системно-інтегративне утворення, що містить комплекс професійно значущих особистісних якостей, спрямованих на професійну діяльність майбутнього викладача музичного мистецтва.

Використана література:

1. Дорошенко Т. Великий комплексний словник української мови. Харків : Торсінг плюс, 2009. 768 с.
2. Гриньова В. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя. Харків : Основа, 1998. 300 с.
3. Гузій Н. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти : монографія. Київ : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. 243 с.
4. Гура О. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
5. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Зязюн І. Філософія педагогічної дії : монографія. Черкаси : Вид. відділ ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
7. Исаев И. Теория и практика формирования профессионально-педагогической культуры преподавателя высшей школы : учебное пособие. Москва : Московский гос. пед. ун-т ; Белгород : Белгородский гос. пед. ин-т, 1993. 219 с.
8. Кулюткин Ю., Сухобская Г. Функциональные роли учителя. *Творческая направленность деятельности педагога*. Ленинград : НИИ ООВ АПН, 1978. С. 19–26.
9. Малнацька О., Мирончук Н. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ. *Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном* : збірник наукових праць / за заг. ред. С. Вітвицької, Н. Мирончук. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 61–64.
10. Мельничук О. Компетентність. Словник іншомовних слів / за ред. О. Мельничука. Київ : Радянська школа, 1977. С. 345.
11. Новий тлумачний словник української мови : в 4 т. / уклад. : В. Яременко, О. Сліпущко. Київ : АКОНІТ, 1998. Т. 3. 910 с.
12. Орлов В. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія : монографія / за заг. ред. І. Зязюна. Київ : Наукова думка, 2003. 262 с.
13. Педагогічна майстерність : підручник / І. Зязюн, Л. Крамущенко, І. Кривонос та ін. ; за ред. І. Зязюна. Київ : Вища школа, 1997. 349 с.
14. Радул В. Соціальна зрілість молодого вчителя. Київ : Вища школа, 1997. 269 с.
15. Сабатовская И. Проблема профессиональной культуры в современной отечественной социологической литературе. *Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»*. 2002. Т. 9. С. 206–214.

References:

1. Doroshenko T. (2009). Velykyi kompleksnyi slovnyk ukrainskoi movy [Great comprehensive dictionary of the Ukrainian language]. Kharkiv: Torsinh plus. 768 s. [in Ukrainian].
2. Hrynova V. (1998). Formuvannia pedahohichnoi kultury maibutnoho vchytelia [Formation of pedagogical culture of future teacher]. Kharkiv: Osnova. 300 s. [in Ukrainian].
3. Huzii N. (2004). Pedahohichniy profesionalizm: istoryko-metodolohichni ta teoretychni aspekty: monohrafiia [Pedagogical professionalism: historical methodological and theoretical aspects: monograph]. Kyiv: NPU im. M.P. Drahomanova. 243 s. [in Ukrainian].
4. Hura O. (2005). Pedahohika vyshchoi shkoly: vstup do spetsialnosti: navchalnyi posibnyk [High school pedagogy; introduction to specialty: textbook]. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury. 224 s. [in Ukrainian].
5. Kremen V. (ed.) (2008). Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of education]. Kyiv: Yurinkom Inter. 1040 s. [in Ukrainian].
6. Ziazun I. (2008). Filosofiia pedahohichnoi dii: monohrafiia [Philosophy of pedagogical action: monograph]. Cherkasy: Vyd. viddil ChNU imeni Bohdana Khmelnytskoho. 608 s. [in Ukrainian].
7. Isaev I. (1993). Teoriya i praktika formirovaniya professionalno-pedagogicheskoy kultury prepodavatelya vysshey shkoly: uchebnoe posobie [Theory and practice of professional pedagogical culture of high school teacher formation: tutorial]. Moscow: Moskovskiy gos. ped. un-t; Belgorod: Belgorodskiy gos. ped. in-t. 219 s. [in Russian].
8. Kulyutkin Yu., Sukhobskaya G. (1978). Funktsionalnye roli uchitelya [Functional roles of teacher]. *Tvorcheskaya napravlennost deyatel'nosti pedagoga*. Leningrad: NII OOV APN. S. 19–26 [in Russian].
9. Malnatska O., Myronchuk N. (2014). Pedahohichna maisternist vykladacha VNZ [Pedagogical mastery of University teacher]. *Modernizatsiia vyshchoi osvity v Ukraini ta za kordonom: zbirnyk naukovykh prats*. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka. S. 61–64. [in Ukrainian].
10. Melnychuk O. (1977). Kompetentnist [Competence]. Slovnyk inshomovnykh sliv. Kyiv: Radianska shkola. S. 345. [in Ukrainian].
11. Yaremenko V., Slipushko O. (eds.) (1998). Novyi tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy: v 4 t. [New explanatory dictionary of Ukrainian: in 4 vol.]. Kyiv: AKONIT. Vol. 3. 910 s. [in Ukrainian].
12. Orlov V. (2003). Profesiine stanovlennia maibutnikh vchyteliv mystetskykh dystsyplin: teoriia i tekhnolohiia: monohrafiia [Professional formation of future art teachers: theory and technology: monograph]. Kyiv: Naukova dumka. 262 s. [in Ukrainian].
13. Ziazun I. (ed.) (1997). Pedahohichna maisternist: pidruchnyk [Professional mastery: textbook]. Kyiv: Vyshcha shkola. 349 s. [in Ukrainian].
14. Radul V. (1997). Sotsialna zrilist molodoho vchytelia [Social maturity of young teacher]. Kyiv: Vyshcha shkola. 269 s. [in Ukrainian].
15. Sabatovskaya I. (2002). Problema professionalnoy kultury v sovremennoy otechestvennoy sotsiologicheskoy literature [Problem of professional culture in contemporary native sociological literature]. *Vcheni zapysky Kharkivskoho humanitarnoho universytetu "Narodna ukrainska akademiia"*, vol. 9, pp. 206–214 [in Ukrainian].

Nikolenko L. I. The essence and structure of the professional culture of future teachers of musical art

The essence and structure of professional culture of future teachers of music art are revealed, which contains professional competencies, without which the future specialist is not able to achieve creative self-realization in activity, and professionally significant personal qualities that show the degree of professional readiness for professional activity. The process of forming a teacher's professional culture in the unity of interacting structural and functional components is analyzed. Emphasis is placed on such professional qualities as the ability to express themselves creatively, the ability for practical and productive orientation, self-development and self-realization of future professionals in professional activity. The complex of moral and aesthetic personal qualities will become the basis for forming a high level of self-organization of professional activity. In its turn, this activity will be effective and resultative if the subject of this process is a professional of his or her business, who has a general culture and professional knowledge of the main areas of pedagogical practice (theory and methodology of teaching, age psychology, age physiology, the basics of ethics and aesthetics, basics of philosophy and sociology).

Professional culture of personality of musical art teacher integrates functions of a teacher and a musician. Transmitting the heritage of both pedagogical and art culture of society he is the holder of high art culture, creator of musical art, that's why in the article we pay attention to the importance of mastering of art-interpretational competences which are aimed at the development of pupil's inner world, his ability of adequate perception, interpretation and creation, deep disclosure of contents of a musical composition, creation of unique atmosphere of art-creative communication as a result of which personal qualities improve, spiritual world of personality is formed. Definitions of "pedagogical mastery" and "pedagogical competence" are given.

Key words: culture, professional culture, pedagogical mastery, pedagogical competence, musical art teacher.

УДК 378.09.011.3-021.64:373.3

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-69.35>

Ніконенко Т. В.

МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ

Схарактеризовано модель підготовки магістрів початкової освіти до застосування технології контекстного навчання, метою якої є формування в майбутніх фахівців готовності впроваджувати технологію контекстного навчання. Вона складається з методологічного, змістово-процесуального й аналітико-рефлексивного блоків.

Методологічний блок моделі розкриває наукові підходи (особистісно-зорієнтований, компетентнісний і технологічний), які в комплексі становлять теоретичну основу підготовки магістрів початкової освіти до застосування технології контекстного навчання. Серед наукових підходів дослідження саме технологічний вважаємо провідним, оскільки він безпосередньо проявляється в реалізації інноваційних ідей, переведенні освітнього процесу в площину активного застосування контекстного навчання як метатехнології, яка сприятиме розвитку здатності прогнозувати, планувати й моделювати квазіпрофесійну діяльність майбутніх фахівців.

Змістово-процесуальний блок включає три етапи підготовки магістрів початкової освіти до застосування технології контекстного навчання, а саме: організаційний, навчально-професійний, технологічно-проектувальний. У процесі експериментального дослідження нами спеціально розроблена система практико-орієнтованих завдань, виконання яких сприятиме формуванню готовності в магістрів початкової освіти застосовувати технологію контекстного навчання.

Аналітико-рефлексивний блок містить критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-процесуальний, рефлексивно-оцінний); показники та рівні готовності магістрів початкової освіти до застосування технології контекстного навчання: високий (творчий), середній (ситуативний), низький (репродуктивний).

Результатом моделі підготовки магістрів початкової освіти є певний рівень сформованості в них готовності до застосування технології контекстного навчання в майбутній педагогічній діяльності.

Визначено педагогічні умови реалізації моделі, які сприяють формуванню готовності магістрів початкової освіти до застосування технології контекстного навчання та відповідають її етапам.

Ключові слова: магістри початкової освіти, технологія контекстного навчання, модель, моделювання, блоки, етапи, педагогічні умови, структурні складники.

Модернізація процесу підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти в Україні орієнтована на пошук шляхів реалізації соціального замовлення на конкурентоздатних викладачів європейського рівня, спрямованих на творчу працю, професійний саморозвиток і мобільність, застосування інноваційних технологій у майбутній педагогічній діяльності. Увага сучасного суспільства до якісної підготовки магістрів початкової освіти передусім зумовлена тим, що саме вони мають бути готовими на високому рівні забезпечити становлення компетентних фахівців топ-спеціальності, якою є «початкова освіта».

Аналіз педагогічної літератури (К. Баханов, І. Богданов, Н. Глузман, В. Жигір, Л. Коваль, О. Комар, М. Марусинець, М. Оліяр, І. Осадченко, І. Пальшкова, Л. Петухова, Р. Пріма, С. Сисоєва, Л. Хомич та ін.) свідчить про активне вживання поняття «модель фахівця», що пов'язується з унаочненням основних характеристик майбутньої педагогічної діяльності й ефективної підготовки до неї. Розглядаючи проблему професійної підготовки майбутніх учителів у контексті сучасної початкової освіти, Л. Коваль вважає, що обізнаність із сутністю різних моделей впливає на обґрунтованість вибору змісту, форм, методів, засобів, прийомів організації освітньої діяльності студентів відповідно до конкретних умов [2, с. 8]. Досліджуючи формування професійної